

Dôvodová správa

Optimalizácia siete sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja – 2. etapa

V súlade s pôsobnosťou vymedzenou v ustanovení § 81 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), je vyšší územný celok povinný zabezpečiť poskytovanie sociálnej služby v útulku, v domove na pol ceste, v zariadení núdzového bývania, v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, v rehabilitačnom stredisku, v domove sociálnych služieb, v špecializovanom zariadení a v integračnom centre.

Optimalizácia siete sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (ďalej iba „KSK“) – 1. etapa, ktorá vychádzala z potreby zabezpečenia pôsobnosti v súlade so zákonom, bola schválená Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja uznesením č. 757/2009 z 27. zasadnutia KSK konaného dňa 12. októbra 2009.

A) Súčasný stav

KSK je zriaďovateľom spolu 14 zariadení sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná sociálna služba pre 1940 klientov, z toho:

- v domovoch sociálnych služieb pre 1055 klientov
- v špecializovaných zariadeniach pre 170 klientov
- v zariadeniach pre seniorov pre 519 klientov
- v zariadeniach podporovaného bývania pre 40 klientov
- v útulku pre 18 klientov
- v domove na pol ceste pre 12 klientov
- v zariadeniach núdzového bývania pre 85 klientov
- v krízových strediskách pre 45 klientov
- v zariadeniach dočasnej starostlivosti pre 6 klientov

Ide konkrétne o tieto zariadenia sociálnych služieb (ďalej iba „ZSS“):

1. **ARCUS (Košice)** – špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb
2. **VIA LUX (Košice)** – Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov
3. **SUBSIDIUM (Rožňava)** – Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb s jednou organizačnou súčasťou- zariadenie podporovaného bývania
4. **HARMONIA (Strážske)** – Domov sociálnych služieb, zariadenie podporovaného bývania a zariadenie pre seniorov
5. **LUMEN (Trebišov)** – Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb. Ďalšími organizačnými zložkami tohto zariadenia sú: Zariadenie podporovaného bývania v Sečovciach, Zariadenie podporovaného bývania v Kráľovskom Chlmci, Zariadenie núdzového bývania v Sečovciach, Krízové stredisko a zariadenie dočasnej starostlivosti o deti v Trebišove, Útulok v Trebišove.
6. **JASANIMA (Rožňava)** – Domov sociálnych služieb
7. **DOMKO (Košice)** – Domov sociálnych služieb
8. **ANIMA (Michalovce)** – Domov sociálnych služieb s organizačnými súčasťami: Krízové stredisko a zariadenie dočasnej starostlivosti o deti v Michalovciach, Zariadenie podporovaného bývania v Sečovciach, Útulok v Baškovciach.
9. **ONDAVA (Rakovce n/Ondavou)** – Domov sociálnych služieb
10. **AMALIA (Rožňava)** – Domov sociálnych služieb

11. **LÚČ (Šemša)** – Domov sociálnych služieb
12. **IDEA (Prakovce)** – Domov sociálnych služieb
13. **LIDWINA (Strážske)** – Domov sociálnych služieb
14. **STREDISKO KRÍZOVEJ INTERVENCIE (Košice)** – s organizačnými súčasťami: Krízové stredisko v Košiciach, Krízové stredisko a zariadenie dočasnej starostlivosti o deti v Čani, Domov na pol ceste v Košiciach a Zariadenie núdzového bývania v Košiciach.

B) Návrh zmien sociálnych služieb poskytovaných zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

2. etapa optimalizácie siete sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK vychádza z potreby:

- zabezpečiť **efektívne využívanie finančných prostriedkov**,
- zohľadniť **regionálne/miestne potreby** občanov,
- zabezpečiť **zvyšovanie kvality** poskytovaných služieb,
- **optimalizovať kapacity** v zariadeniach s prihliadnutím na technické, materiálne a personálne podmienky v súlade so zákonom tak, aby boli kapacity zariadení plne využité.

Navrhovaná 2. etapa optimalizácie sa týka organizačných súčastí zariadení sociálnych služieb Anima, Lumen a Stredisko krízovej intervencie a to z dôvodu, že ide o malokapacitné zariadenia a ich doterajšia prevádzka sa v praxi ukázala ako neefektívna z hľadiska vysokých prevádzkových nákladov v pomere k počtu klientov, ktorým sa sociálna služba poskytuje.

Navrhované zmeny:

1. V ZSS ANIMA – Domov sociálnych služieb, Michalovce, navrhujeme:

- zrušenie zariadenia dočasnej starostlivosti v Michalovciach s kapacitou 3 miesta a následne zvýšenie kapacity krízového strediska v Michalovciach zo súčasných 12 na 15 miest. Dôvodom tohto návrhu je nedostatočný dopyt po službe v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, **čo dokazuje aj fakt, že v roku 2010 bola poskytnutá sociálna služba v tomto zariadení v priemere 0,33 dieťaťa na mesiac, v roku 2011 nebola poskytnutá ani jednému dieťaťu.** Na druhej strane ÚPSVaR dlhodobo avizuje potrebu zvýšenia miest v krízovom stredisku v tomto regióne. Zmena neovplyvní celkový počet zamestnancov v zariadení, zamestnanci zariadenia dočasnej starostlivosti o deti budú priradení do krízového strediska.
- zrušenie zariadenia podporovaného bývania v Sobranceiach s kapacitou 4 miesta z dôvodu, že zariadenie je situované v **2 –izbovom byte**, ktorý má Anima - DSS prenajatý od Stavebného bytového družstva na základe dohody o užívaní družstevného bytu a od začiatku tohto roka neevduje KSK ani jednu vhodnú žiadosť o zabezpečenie sociálnej služby v tomto zariadení (t.z. žiadosť od takej fyzickej osoby, ktorá by vzhľadom na svoj zdravotný stav bola schopná užívať tento byt iba pod 8 hodinovým odborným dohľadom). Výška nájmu za tento byt predstavuje **cca 180 €, ktorú v plnej výške uhrádza Anima – DSS z rozpočtu KSK.** Zrušením tohto zariadenia sa počet zamestnancov ZSS Anima zníži o 1.
- zmenu poskytovania sociálnej služby v útulku v Baškovciach s kapacitou 8 miest na zariadenie núdzového bývania bez zmeny kapacity z dôvodu vysokých prevádzkových nákladov spôsobených nízkou kapacitou zariadenia a tiež z dôvodu nízkej efektivity tejto služby poskytovanej v malej obci - pre chýbajúce možnosti uplatnenia sa klientov

na trhu práce. Ďalším z dôvodov zmeny druhu poskytovanej sociálnej služby je skutočnosť, že **ekonomicky oprávnené náklady (ďalej iba „EON“) v útulku v roku 2011 na jedného klienta/rok sú až 5 494,09 €** (v dôsledku nízkej kapacity zariadenia a potreby zabezpečiť 24 hodinovú službu). Pre porovnanie uvádzame, že najnižšia výška EON v domove sociálnych služieb predstavuje 6 874,81 €/klient/rok, pričom v útulku sa poskytuje iba ubytovanie zväčša pre ľudí bez domova, v domove sociálnych služieb sa poskytuje 24 hodinová odborná ošetrovateľská starostlivosť pre ľudí s ťažkým telesným, zmyslovým alebo mentálnym postihnutím, vrátane celodennej stravy, upratovania, prania, žehlenia a pod. Vytvorením zariadenia núdzového bývania sa vytvorí kapacita pre poskytovanie sociálnej služby, ktorá v tomto regióne úplne absentuje. Navrhovanou zmenou dôjde k zníženiu počtu zamestnancov v ZSS Anima o 0,5.

2. V ZSS LUMEN - Špecializované zariadenie, zariadenie pre seniorov a domov sociálnych služieb, Trebišov, navrhujeme:

- zmenu poskytovania sociálnej služby v útulku v Trebišove s kapacitou 10 miest na nocľaháreň bez zmeny kapacity – navrhovanou zmenou bude zrealizované fungovanie tohto zariadenia z dôvodu, že už v súčasnosti je v tomto zariadení počas dňa zatvorené, resp. cez deň sa tam zdržiavajú iba klienti so zhoršeným zdravotným stavom. Počet zamestnancov ostane nezmenený.
- zrušenie Zariadenia podporovaného bývania v Kráľovskom Chlmci s kapacitou 8 miest z dôvodu vysokých prevádzkových nákladov a nedostatočným záujmom klientov, ktorí požiadajú KSK o uzatvorenie zmluvy o poskytnutie sociálnej služby práve v tomto zariadení. **Výška EON pre toto zariadenie je na rok 2011: 6 310,87 €/klient/rok.** Pre porovnanie uvádzame, že výška EON v Zariadení podporovaného bývania v Sečovciach je nižšia o 2 tis. €/klient/rok. Taktiež je možné porovnať EON s EON v domove sociálnych služieb: 6 874,81 €/klient/rok. Zrušením tohto zariadenia sa počet zamestnancov ZSS Lumen zníži o 5.
- zmenu Krízového strediska a zariadenia dočasnej starostlivosti o deti v Trebišove s kapacitou 12 miest na domov sociálnych služieb pre deti – ambulantná forma. Dôvodom návrhu na túto zmenu je skutočnosť, že Krízové stredisko v Trebišove ÚPSVaR nezaradil od roku 2010 medzi priority v rámci výkonu opatrení sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately a teda KSK nedostáva na prevádzku tohto strediska už druhý rok žiadny finančný príspevok zo štátneho rozpočtu. **Ďalším dôvodom návrhu na zmenu je skutočnosť, že k 31.7.2011 boli všetky deti z krízového strediska príslušným orgánom sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately (ÚPSVaR) umiestnené v iných zariadeniach na výkon sociálno-právnej ochrany a od 1.8.2011 neumiestňuje príslušný orgán do tohto strediska žiadne deti.** Naopak, domov sociálnych služieb, ktorý by poskytoval sociálne služby ambulantnou formou pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím, sa v okrese Trebišov nenachádza. Zamestnanci krízového strediska sa po schválení navrhovanej zmeny stanú zamestnancami domova sociálnych služieb.

3. V STREDISKU KRÍZOVEJ INTERVENČIE Košice navrhujeme:

- zrušenie Domova na pol ceste v Košiciach s kapacitou 12 miest z dôvodu vysokých prevádzkových nákladov a dlhodobej neobsadenosti celkovej vytvorenej kapacity zariadenia. **Priemerný mesačný počet klientov v tomto zariadení za rok 2011 je 8. Výška EON za rok 2011 predstavuje čiastku 5 859,44 €, teda porovnateľnú s výškou EON v domove sociálnych služieb..** Poskytovanie tejto sociálnej služby

bude po zrušení uvedeného zariadenia zabezpečené prostredníctvom kapacít u neverejných poskytovateľov v meste Košice. Po zrušení domova na pol ceste sa počet zamestnancov Strediska krízovej intervencie zníži o 4.

- zrušenie Zariadenia dočasnej starostlivosti o deti v Čani s kapacitou 3 miesta z dôvodu dlhodobého nízkeho dopytu po tejto službe (**za rok 2010 boli v tomto zariadení umiestnené iba 2 deti aj to iba v čase od 15. januára do 30. apríla, v roku 2011 nebola poskytnutá táto služba ani jednému dieťaťu**) a následne zvýšenie kapacity Krízového strediska v Čani zo súčasných 8 na 11 miest. Dôvodom návrhu na zvýšenie miest v Krízovom stredisku je nedostatočná kapacita miest v krízových strediskách v okresoch Košice a Košice – okolie. Zamestnanci zariadenia dočasnej starostlivosti sa po zrušení stanú zamestnancami krízového strediska.

Po odsúhlasení predloženého návrhu Košický samosprávny kraj pristúpi k vypracovaniu zmien a doplnkov v zriaďovacích listinách uvedených rozpočtových organizácií a k zaregistrovaniu zmien v Registri poskytovateľov sociálnych služieb vedenom na Košickom samosprávnom kraji.

Košice 05.09. 2011

Spracovali :

Ing. Zuzana Jusková, vedúca odboru sociálnych vecí a zdravotníctva

Mgr. Emília Revajová Bujňáková, vedúca referátu pre zariadenia